

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 6.12.2012
COM(2012) 736 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Σχέδιο δράσης 2012-2020 για την ηλ-υγεία – καινοτομική υγειονομική περίθαλψη για
τον 21ο αιώνα**

{SWD(2012) 413 final}

{SWD(2012) 414 final}

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Σχέδιο δράσης 2012-2020 για την ηλ-υγεία – καινοτομική υγειονομική περίθαλψη για
τον 21ο αιώνα**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ Σχέδιο δράσης 2012-2020 για την ηλ-υγεία – καινοτομική υγειονομική περίθαλψη για τον 21ο αιώνα.....		2
1.	Εισαγωγή.....	4
2.	Προκλήσεις και ευκαιρίες της ηλ-υγείας στην Ευρώπη	5
2.1.	Τα ευρωπαϊκά συστήματα υγειονομικής περίθαλψης αντιμετωπίζουν προκλήσεις....	5
2.2.	Ευκαιρίες: αξιοποίηση του δυναμικού της αγοράς.....	6
2.3.	Εμπόδια για την ανάπτυξη της ηλ-υγείας	7
3.	Προοπτική.....	7
4.	Επίτευξη ευρύτερης διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών ηλ-υγείας.....	8
4.1.	Αντιμετώπιση του τεχνικού και του σημασιολογικού επιπέδου με ενίσχυση πανευρωπαϊκών προτύπων δοκιμών διαλειτουργικότητας και πιστοποίησης.....	8
4.2.	Αντιμετώπιση του οργανωτικού επιπέδου.....	10
4.3.	Αντιμετώπιση νομικών ζητημάτων.....	10
5.	Υποστήριξη έρευνας, ανάπτυξης, καινοτομίας και ανταγωνιστικότητας στην ηλ-Υγεία.....	13
5.1.	Υποστήριξη έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας	13
5.2.	Στήριξη της ανάπτυξης ανταγωνιστικής αγοράς ηλ-υγείας.....	14
6.	Διευκόλυνση της αφομοίωσης και εξασφάλιση ευρύτερης εξάπλωσης της ηλ-Υγείας.....	15
6.1.	Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη».....	15
6.2.	Πολιτική συνοχής.....	15
6.3.	Δεξιότητες και γραμματισμός σε θέματα ψηφιακής υγείας.....	15
6.4.	Μέτρηση της προστιθέμενης αξίας.....	16
7.	Προαγωγή πολιτικού διαλόγου και διεθνούς συνεργασίας για την ηλ-υγεία σε παγκόσμιο επίπεδο.....	16
8.	Συμπεράσματα	17

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), που εφαρμόζονται σε συστήματα υγείας και υγειονομικής περίθαλψης μπορούν να αυξήσουν την αποτελεσματικότητά τους, να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής και να αξιοποιήσουν την καινοτομία στις αγορές υγείας¹.

Ωστόσο, η υπόσχεση αυτή παραμένει σε μεγάλο βαθμό ανεκπλήρωτη, όπως δήλωσε ο πρόεδρος της Εσθονίας, κ. Toomas Hendrik Ilves, που προεδρεύει και στην ανεξάρτητη ειδική ομάδα υψηλού επιπέδου για την ηλ-υγεία: «Γνωρίζουμε ότι στην υγειονομική περίθαλψη έχουμε τουλάχιστον 10 χρόνια καθυστέρηση σε σχέση με σχεδόν κάθε άλλο πεδίο στην εφαρμογή λύσεων τεχνολογιών της πληροφορίας (ΤΠ). Γνωρίζουμε, από ευρύ φάσμα άλλων υπηρεσιών ότι οι εφαρμογές τεχνολογιών των πληροφοριών μπορούν να φέρουν επανάσταση και να βελτιώσουν τον τρόπο με τον οποίο ενεργούμε» (Μάιος 2012)².

Το πρώτο σχέδιο δράσης για την ηλ-υγεία³ εγκρίθηκε το 2004. Έκτοτε, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει καταρτίσει στοχοθετημένες πρωτοβουλίες πολιτικής που αποσκοπούν στην προώθηση της ευρύτερης εφαρμογής της ηλ-υγείας σε ολόκληρη την ΕΕ⁴. Τα κράτη μέλη απάντησαν δυναμικά, επιδεικνύοντας υψηλό επίπεδο δέσμευσης για το πολιτικό πρόγραμμα δράσης της ηλ-υγείας, κυρίως μέσω της συμμετοχής τους σε μεγάλης κλίμακας πιλοτικά έργα, όπως το ePSOS⁵. Η έκδοση, το 2011, της οδηγίας για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των ασθενών στη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη⁶ και ιδίως το άρθρο 14, με το οποίο καθιερώνεται το δίκτυο ηλ-υγείας, απετέλεσε ένα ακόμη βήμα προς την επίσημη συνεργασία σε θέματα ηλεκτρονικής υγείας, με στόχο τη μεγιστοποίηση του κοινωνικού και οικονομικού οφέλους μέσω της διαλειτουργικότητας και της εφαρμογής συστημάτων ηλ-υγείας.

Παρά την ουσιαστική πρόοδο που σημειώθηκε, εξακολουθούν να υπάρχουν εμπόδια που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να αποκομιστούν όλα τα οφέλη από ένα καθόλα ώριμο και διαλειτουργικό σύστημα ηλ-υγείας στην Ευρώπη.

¹ Η ηλ-υγεία (eHealth) είναι η χρήση ΤΠΕ σε προϊόντα, υπηρεσίες και διαδικασίες υγείας σε συνδυασμό με οργανωτικές αλλαγές στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και νέες δεξιότητες, προκειμένου να βελτιωθεί η υγεία των πολιτών, η αποτελεσματικότητα και η παραγωγικότητα κατά την παροχή υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και η οικονομική και κοινωνική αξία της υγείας. Η ηλ-υγεία καλύπτει την αλληλεπίδραση μεταξύ ασθενών και παρόχων υγειονομικών υπηρεσιών, τη διαβίβαση δεδομένων μεταξύ ιδρυμάτων και την επικοινωνία μεταξύ ασθενών ή/και επαγγελματιών στον τομέα της υγείας.

² Έπειτα από αίτημα της αντιπροέδρου της Επιτροπής κ^αs Kroes και του επιτρόπου κ. Dalli, συνήλθε τον Μάιο του 2011 μια ειδική ομάδα (Task Force) από διαμορφωτές γνώμης προερχόμενους από το χώρο της πολιτικής, της υγείας και των ΤΠΕ. Καθήκον της ήταν να εξεταστεί ο μετασχηματιστικός ρόλος της τεχνολογίας στην αντιμετώπιση των μειζόνων προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο τομέας της υγείας. http://ec.europa.eu/information_society/activities/health/policy/ehtask_force/index_en.htm

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2004:0356:FIN:EL:PDF>

⁴ Τα παραδείγματα περιλαμβάνουν: Σχέδιο δράσης για την ηλ-υγεία, COM (2004) 356 τελικό. Μια πρωτοβουλία για πρωτοπόμενες αγορές στην Ευρώπη και ο σχετικός χάρτης πορείας για την ηλ-υγεία [COM(2007) 860 τελικό παράρτημα I –Έγγραφο εργασίας της Επιτροπής: SEC(2007) 1729], τη σύσταση της Επιτροπής για τη διασυνοριακή διαλειτουργικότητα των συστημάτων ηλεκτρονικών μητρώων υγείας (2008/594/EC), την ανακοίνωση της Επιτροπής για την τηλεϊατρική, προς όφελος των ασθενών, των συστημάτων υγείας και της κοινωνίας (COM(2008)689 τελικό)

⁵ www.epsos.eu

⁶ Το δίκτυο έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 14 της οδηγίας 2011/24/ΕΕ για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των ασθενών στη διασυνοριακή υγειονομική περίθαλψη, <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:088:0045:0065:EL:PDF> - ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ.45.

Το νέο σχέδιο δράσης για την ηλ-υγεία στοχεύει στην αντιμετώπιση και την άρση αυτών των εμποδίων. Αποσαφηνίζει το πεδίο της πολιτικής, και σκιαγραφεί το όραμα για την ηλ-υγεία στην Ευρώπη, σύμφωνα με τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020⁷ και του Ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη⁸. Παρουσιάζει και κωδικοποιεί δράσεις για τις ευκαιρίες που μπορεί να προσφέρει η ηλ-υγεία, περιγράφει το ρόλο της ΕΕ και ενθαρρύνει τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους φορείς να συνεργαστούν.

2. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΤΗΣ ΗΛ-ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

2.1. Τα ευρωπαϊκά συστήματα υγειονομικής περίθαλψης αντιμετωπίζουν προκλήσεις

Οι δημόσιες δαπάνες για την υγεία στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ ήταν κατά μέσο όρο 5,9% του ΑΕΠ το 1990, ανήλθαν σε 7,2% το 2010, ενώ κατά τις προβλέψεις οι δαπάνες μπορεί να συνεχίσουν να αυξάνονται φτάνοντας το 8,5% του ΑΕΠ το 2060 λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και άλλων κοινωνικο-οικονομικών και πολιτιστικών παραγόντων⁹. Επιπλέον, η προβολή για τις δαπάνες μακροπρόθεσμης περίθαλψης σχεδόν διπλασιάζεται κατά μέσο όρο κατά την περίοδο που αφορά η πρόβλεψη¹⁰. Ταυτόχρονα, ο ενεργός πληθυσμός αναμένεται να μειωθεί εντυπωσιακά, από 61% σε 51% του συνολικού πληθυσμού, ενώ το ποσοστό των ηλικιωμένων (65 +) και των πολύ ηλικιωμένων (80 +) στον πληθυσμό της ΕΕ προβλέπεται να αυξηθεί αντίστοιχα, από 17,4% το 2010 σε 30,0% το 2060 και από 4,7% το 2010 σε 12,1% το 2060¹¹.

Ο αντίκτυπος των αλλαγών αυτών είναι ήδη αισθητός σήμερα και είναι ιδιαίτερα οξύς σε μια εποχή αυξημένων πιέσεων που ασκούνται στους δημόσιους προϋπολογισμούς, σταθερής μείωσης του αριθμού του προσωπικού υγείας¹², υψηλότερου ποσοστού χρόνιων ασθενειών και συνεχώς αυξανόμενων απαιτήσεων και προσδοκιών των πολιτών για βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών και της κοινωνικής περίθαλψης.

Απαιτούνται βαθιές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των συστημάτων υγείας και, παράλληλα, για την εξασφάλιση πρόσβασης σε υπηρεσίες για όλους τους πολίτες. Στο πλαίσιο των προσπαθειών αυτών, η Ευρώπη πρέπει να μειώσει συνολικά το ρυθμιστικό φόρτο, εγγυώμενη παράλληλα την ασφάλεια. Η ηλ-υγεία και η ευζωία αποτελούν πεδία με υψηλό δυναμικό ανάπτυξης και δυνατότητες καινοτομίας, κυρίως μέσω της απελευθέρωσης της αποτελεσματικής ανταλλαγής δεδομένων υγείας. Ωστόσο, όπως αναπτύσσεται παρακάτω, οι προκλήσεις της οικονομικής κρίσης, ο κατακερματισμός της αγοράς και άλλα εμπόδια περιορίζουν τα οφέλη της ηλ-υγείας για την υγειονομική περίθαλψη, τα συστήματα υγείας, την οικονομία και τον μεμονωμένο πολίτη και έχουν

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τον τίτλο «Ευρώπη 2020 - Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη», COM (2010) 2020 τελικό

⁸ http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/index_en.htm

⁹ Βλ. την έκθεση του 2012 για τη δημογραφική γήρανση: Οικονομικές και δημοσιονομικές προβολές για τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ (2010-2060), κεφάλαιο 3 στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/2012-ageing-report_en.htm

¹⁰ Βλ. την έκθεση του 2012 για τη δημογραφική γήρανση: Οικονομικές και δημοσιονομικές προβολές για τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ (2010-2060), κεφάλαιο 4 στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2012/2012-ageing-report_en.htm

¹¹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=KE-ET-10-001

¹² Πράσινη βίβλος για το ευρωπαϊκό υγειονομικό δυναμικό COM(2008) 725 τελικό της 10.12.2008

εμποδίσει την ανάπτυξη της αγοράς των υπηρεσιών υγείας όσο αναμενόταν για το 2007, όταν η Επιτροπή επέλεξε την ηλ-υγεία ως μία από τις έξι ελπιδοφόρες πρωτοπόρες αγορές¹³.

2.2. Ευκαιρίες: αξιοποίηση του δυναμικού της αγοράς

Παρά την οικονομική κρίση, η αγορά της ηλ-υγείας παρέχει πολλές δυνατότητες. Η παγκόσμια αγορά τηλειατρικής αυξήθηκε, από 9,8 δισεκατομμύρια δολάρια το 2010 σε 11,6 το 2011, αναμένεται δε να συνεχίσει να επεκτείνεται φτάνοντας τα 27,3 δισεκατ. το 2016, μεγέθη που αντιστοιχούν σε αθροιστικό ετήσιο ποσοστό αύξησης της τάξης του 18,6%¹⁴. Η αγορά ευζωίας αναπτύσσεται με ταχύ ρυθμό χάρη στις ψηφιακές τεχνολογίες (κινητές εφαρμογές, συσκευές). Η σύγκλιση μεταξύ ασύρματων τεχνολογιών επικοινωνίας και συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης, καθώς και μεταξύ υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής φροντίδας συμβάλει στη δημιουργία νέας επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ο επανασχεδιασμός της παροχής περίθαλψης και η «οικονομία των πρεσβυτέρων» είναι ιδιαίτερα ελπιδοφόρες αγορές.

Η ηλ-υγεία μπορεί να ωφελήσει τους πολίτες, τους ασθενείς, τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας και της περίθαλψης, αλλά και τους οργανισμούς υγείας και τις δημόσιες αρχές. Εφόσον εφαρμοστεί αποτελεσματικά, η ηλ-υγεία προσφέρει περισσότερο εξατομικευμένη υγειονομική περίθαλψη, «με επίκεντρο τον πολίτη», η οποία είναι πιο εστιασμένη, αποτελεσματική και αποδοτική και συμβάλει στη μείωση των σφαλμάτων, καθώς και του χρόνου νοσηλείας. Διευκολύνει την κοινωνικοοικονομική ένταξη και την ισότητα, την ποιότητα ζωής και το δικαίωμα επιλογής των ασθενών¹⁵ μέσω μεγαλύτερης διαφάνειας, πρόσβασης σε υπηρεσίες και πληροφορίες και της χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για την υγεία.

Τα οφέλη αυτά έχουν τεκμηριωθεί κατά τη χρήση της τηλειατρικής για τη διαχείριση χρόνιων παθήσεων, της ψυχικής υγείας και της προαγωγής της υγείας¹⁶. Παρόμοια οφέλη εντοπίζονται για τεχνολογικά υποβοηθούμενες θεραπείες, που μπορούν να συμπληρώσουν αποτελεσματικά τη συνήθη κλινική περίθαλψη και να βελτιώσουν την οικονομική απόδοση των θεραπειών, καθώς και κατά τη χρήση διαλειτουργικών ηλεκτρονικών μητρώων υγείας και συστημάτων ηλε-συνταγογράφησης, εφόσον τηρηθεί η αναγκαία αυστηρότητα¹⁷. Μόλις η αξία των οφελών αρχίσει να καλύπτει το κόστος επένδυσης, τότε εκτινάσσεται το καθαρό όφελος και καθίσταται σημαντικό. Σε χώρες που ακολουθούν προγράμματα προσαρμογής, η ηλ-υγεία έχει αποκτήσει σημαντικό βάρος ως μέσο για τη βελτίωση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας των συστημάτων και του ελέγχου τους, καθώς και για τη μείωση των

¹³ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/policy/lead-market-initiative/files/final-eval-lmi_en.pdf

¹⁴ Σύμφωνα με μελέτη της BCC Research του Μαρτίου 2012

¹⁵ «Το δικαίωμα επιλογής των ασθενών είναι μια διαδικασία για να τους βοηθήσει να αποκτήσουν έλεγχο, ο οποίος περιλαμβάνει την ανάληψη πρωτοβουλίας, την επίλυση προβλημάτων, και τη λήψη αποφάσεων, μπορεί δε να εφαρμοστεί σε διάφορα περιβάλλοντα, στον τομέα της υγείας και της κοινωνικής φροντίδας, καθώς και στην αυτονομία διαχείρισης» [ENOPE 2012].

¹⁶ Έγγραφο εργασίας που συνοδεύει το σχέδιο δράσης για την ηλ-υγεία – καινοτόμος υγειονομική περίθαλψη για τον 21ο αιώνα.

¹⁷ Economic Impact of Interoperable Electronic Health Records and ePrescription in Europe (Οικονομικός αντίκτυπος διαλειτουργικών συστημάτων ηλεκτρονικών μητρώων υγείας και ηλ-συνταγογράφηση στην Ευρώπη) (01-2008/02-2009): http://ec.europa.eu/information_society/activities/health/docs/publications/201002ehrimpact_study-final.pdf

δαπανών¹⁸. Τέλος, η διευκόλυνση της ηλ-υγείας είναι μία από τις συγκεκριμένες δράσεις για την προώθηση της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών της ΕΕ στο εσωτερικό της ΕΕ¹⁹.

2.3. Εμπόδια για την ανάπτυξη της ηλ-υγείας

Παρά τις ευκαιρίες και τα οφέλη, σοβαρά εμπόδια εμποδίζουν την ευρύτερη αφομοίωση της ηλ-υγείας²⁰:

- άγνοια ή δυσπιστία σε λύσεις ηλ-υγείας μεταξύ των ασθενών, των πολιτών και των επαγγελματιών του τομέα της υγείας ·
- έλλειψη διαλειτουργικότητας μεταξύ λύσεων ηλ-υγείας ·
- ελλιπής ευρύτερη τεκμηρίωση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας των εργαλείων και υπηρεσιών ηλ-υγείας ·
- απουσία νομικής σαφήνειας για κινητές εφαρμογές υγείας και ευζωίας και έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά τη χρήση δεδομένων που συλλέγονται οι εν λόγω εφαρμογές·
- ανεπαρκή ή αποσπασματικά νομικά πλαίσια, συμπεριλαμβανόμενης της έλλειψης καθεστώτων επιστροφής των εξόδων για υπηρεσίες ηλ-υγείας ·
- υψηλό κόστος εκκίνησης για τη δημιουργία συστημάτων ηλ-υγείας ·
- περιφερειακές διαφορές όσον αφορά την πρόσβαση σε υπηρεσίες ΤΠΕ, περιορισμένη πρόσβαση σε μειονεκτούσες περιοχές.

Πολλοί φραγμοί μπορούν να συμβάλουν σε μια αποτυχία της αγοράς, π.χ. το σημαντικό θέμα της απουσίας ανταλλαγής δεδομένων υγείας μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο αν καλυφθεί συντονισμένα το αποσπασματικό νομικό πλαίσιο, η έλλειψη νομικής σαφήνειας και η περιορισμένη διαλειτουργικότητα.

3. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Η προοπτική του παρόντος σχεδίου δράσης είναι να αξιοποιηθεί και να αναπτυχθεί η ηλ-υγεία για την αντιμετώπιση ορισμένων από τα πιο πιεστικά προβλήματα για την υγεία και τα συστήματα υγείας στο πρώτο ήμισυ του 21ου αιώνα:

- βελτίωση της διαχείρισης χρόνιων ασθενειών και πολλαπλών ταυτόχρονων ασθενειών (multimorbidity) και ενίσχυση αποτελεσματικών πρακτικών πρόληψης και προαγωγής της υγείας ·
- αύξηση της βιωσιμότητας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων υγείας μέσω απελευθέρωσης της καινοτομίας, βελτίωσης της περίθαλψης με επίκεντρο τον

¹⁸ Ο.π.

¹⁹ Έκθεση για την ιθαγένεια της ΕΕ του 2010 – Άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ» COM (2010) 603 τελικό (βλέπε δράση 7)

²⁰ Περισσότερες πληροφορίες στο έγγραφο εργασίας που συνοδεύει το σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική υγεία – καινοτόμος υγειονομική περίθαλψη για τον 21ο αιώνα. Βλέπε επίσης τις συστάσεις της ειδικής ομάδας της ΕΕ για την ηλ-υγεία

πολίτη/ασθενή και της ενδυνάμωσης των πολιτών, καθώς και ενθάρρυνση της πραγματοποίησης οργανωτικών αλλαγών ·

- προώθηση διασυνοριακής υγειονομικής περίθαλψης, ασφάλειας της υγείας, αλληλεγγύης, καθολικότητας και ισότητας ·
- βελτίωση των νομικών όρων και των συνθηκών της αγοράς για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ηλ-υγείας.

Το σχέδιο δράσης αντιμετωπίζει τα εμπόδια και τους ακόλουθους επιχειρησιακούς στόχους:

- επίτευξη ευρύτερης διαλειτουργικότητας των υπηρεσιών ηλ-υγείας ·
- υποστήριξη της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας στον τομέα της ηλ-υγείας και ευζωίας για την αντιμετώπιση της έλλειψης διαθέσιμων και εύχρηστων εργαλείων και υπηρεσιών ·
- διευκόλυνση της αφομοίωσης και εξασφάλιση ευρύτερης εξάπλωσης ·
- προαγωγή του διαλόγου ως προς την πολιτική και διεθνής συνεργασία για την ηλ-υγεία σε παγκόσμιο επίπεδο.

Στο σχέδιο δράσης υπογραμμίζονται οι διασυνοριακές δραστηριότητες, αλλά πρέπει να σημειωθεί ότι οι εργασίες που εκτελούνται σε επίπεδο ΕΕ έχουν σημαντικές επιπτώσεις σε εθνικό επίπεδο και αντίστροφα. Συνεπώς, το σχέδιο δράσης ενθαρρύνει τις εθνικές και περιφερειακές αρχές, τους επαγγελματίες του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και της κοινωνικής μέριμνας, τον κλάδο, τους ασθενείς, τους παρόχους υπηρεσιών, τους ερευνητές και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ να έχουν στενή συνεργασία.

4. ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛ-ΥΓΕΙΑΣ

Η Επιτροπή αναγνωρίζει την ανάγκη για πλαίσιο διαλειτουργικότητας στην ηλ-υγεία²¹, με βάση χάρτες πορείας ηλ-υγείας και το ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας²² με τα τέσσερα επίπεδα διαλειτουργικότητας: νομικό, οργανωτικό, σημασιολογικό και τεχνικό.

Το δίκτυο ηλ-υγείας που έχει συσταθεί με την οδηγία 2011/24/ΕΕ είναι ο κύριος στρατηγικός και διοικητικός φορέας σε επίπεδο ΕΕ που εργάζεται για τη διαλειτουργικότητα των διασυνοριακών υπηρεσιών ηλ-υγείας.

Το δίκτυο έχει ως καθήκον την εκπόνηση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την ηλ-υγεία, όπως προβλέπεται στην εν λόγω οδηγία, καθώς και ένα πλαίσιο διαλειτουργικότητας για διασυνοριακή παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας.

Μέχρι το 2015, η Επιτροπή - με την υποστήριξη του δικτύου ηλ-υγείας, θα προτείνει ένα πλαίσιο διαλειτουργικότητας ηλ-υγείας βάσει των αποτελεσμάτων των μελετών, των

²¹ Η διαλειτουργικότητα συνεπάγεται ότι δύο ή περισσότερες εφαρμογές ηλ-υγείας (π.χ. EHR) μπορούν να ανταλλάσσουν, να κατανοούν και να ενεργούν βάσει πληροφοριών πολίτη/ασθενή και άλλων συναφών με την υγεία πληροφοριών, και γνώσεων μεταξύ γλωσσικά και πολιτισμικά διαφορετικών κλινικών επιστημόνων, ασθενών και άλλων φορέων ή οργανισμών εντός και μεταξύ των διαφόρων συστημάτων υγείας, σε πλαίσιο συνεργασίας.

²² http://ec.europa.eu/isa/documents/isa_annex_ii_eif_en.pdf

4.1. Αντιμετώπιση του τεχνικού και του σημασιολογικού επιπέδου με ενίσχυση πανευρωπαϊκών προτύπων δοκιμών διαλειτουργικότητας και πιστοποίησης

Η διαλειτουργικότητα των λύσεων με βάση ΤΠΕ και της ανταλλαγής δεδομένων είναι προϋπόθεση για καλύτερο συντονισμό και ενοποίηση σε ολόκληρη την αλυσίδα της υγειονομικής περίθαλψης και της ανταλλαγής δεδομένων υγείας, με παράλληλη αξιοποίηση της ενιαίας αγοράς της ΕΕ για την ηλ-υγεία.

Η χρήση ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων αποτελεί μέσο για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των λύσεων ΤΠΕ γενικότερα²³. Στην ηλ-υγεία, ωστόσο, τα πρότυπα αυτά συχνά δεν είναι αρκετά εξειδικευμένα²⁴. Με τις συμβουλές του δικτύου ηλ-υγείας, θα προσδιοριστούν λεπτομερέστερες προδιαγραφές, π.χ. για τις δημόσιες συμβάσεις, στο πλαίσιο της νέας νομοθεσίας τυποποίησης της ΕΕ²⁵, συμβάλλοντας στο τεχνικό και το σημασιολογικό επίπεδο του πλαισίου διαλειτουργικότητας στην ηλ-υγεία. Το δίκτυο ηλεκτρονικής υγείας (eHealth Network) έχει ως ειδικό στόχο να καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές ενός μη εξαντλητικού καταλόγου δεδομένων που πρέπει να περιλαμβάνονται στα συνοπτικά δελτία των ασθενών, και τα οποία μπορούν να συμβουλευονται οι επαγγελματίες του τομέα της υγείας, ώστε να εξασφαλίζεται η συνέχεια της περίθαλψης και της ασφάλειας των ασθενών σε διασυνοριακό επίπεδο.

Επιπλέον, σημαντικά είναι επίσης τα ευρωπαϊκά και τα διεθνή πρότυπα και οι προδιαγραφές, οι δοκιμές διαλειτουργικότητας, η επισημάνση και οι διαδικασίες πιστοποίησης. Πολλά έργα υποβάλλουν επιτυχώς σε δοκιμή και εφαρμόζουν πρότυπα, ανοιχτή και ασφαλή αρχιτεκτονική, κλινικές ροές εργασίας και ορολογικά υποσύνολα²⁶. Επίσης, διατυπώνουν συστάσεις πολιτικής, ως προετοιμασία της ανάπτυξης υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας σε μεγάλη κλίμακα. Η Επιτροπή προτείνει να αυξηθεί η διαλειτουργικότητα με περαιτέρω ανάπτυξη και επικύρωση προδιαγραφών και κατασκευαστικών στοιχείων.

Από το 2012 και ύστερα, η Επιτροπή θα υποστηρίξει το δίκτυο ηλ-υγείας με κατάρτιση κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με δέσμη δεδομένων για συνοπτικά δελτία ασθενών που θα ανταλλάσσονται διασυνοριακά, κοινά μέτρα για διαλειτουργική ηλεκτρονική αναγνώριση και επαλήθευση ταυτότητας²⁷ στην ηλ-υγεία και θα βελτιώσει την ασφάλεια των πληροφοριών υγείας και των υπηρεσιών ηλ-υγείας και τη διαλειτουργικότητα των βάσεων δεδομένων για τα φάρμακα.

Έως το 2015, η Επιτροπή θα επιδιώξει την έγκριση του δικτύου ηλ-υγείας για τα ακόλουθα:

²³ Μελέτη της ΕΕ για τις ειδικές ανάγκες πολιτικής για την τυποποίηση στον τομέα των ΤΠΕ, http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/files/full_report_en.pdf

²⁴ European countries on their journey towards national eHealth infrastructures (Ευρωπαϊκές χώρες στην πορεία τους προς την επίτευξη των εθνικών υποδομών για την ηλ-υγεία), μελέτη της ΕΕ, <http://www.ehealth-strategies.eu/>

²⁵ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/european-standards/documents/official-documents/index_en.htm

²⁶ Μεταξύ άλλων τα www.epsos.eu και www.semantichhealthnet.eu

²⁷ Οδηγία 1999/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31999L0093:EL:NOT>

- καθορισμός των προδιαγραφών και των πόρων σημασιολογικής και τεχνικής διασυννοριακής διαλειτουργικότητας που είναι απαραίτητοι για το πλαίσιο διαλειτουργικότητας της ηλ-υγείας·
- πρόταση πλαισίου ενωσιακής διαλειτουργικότητας για δοκιμές, σήμανση ποιότητας και πιστοποίηση συστημάτων ηλ-υγείας.

Οι πόροι, όπως τα γλωσσάρια, θα αντληθούν από παλαιότερα ή από εν εξελίξει έργα που εκπονούνται στο πλαίσιο του CIP, του 7ουΠΠ, του προγράμματος εργασιών των ISA)²⁸ και μελλοντικά από το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020»· η χρήση και συντήρησή τους θα γίνεται στο πλαίσιο της προτεινόμενης διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF, βλ. 6.1).

4.2. Αντιμετώπιση του οργανωτικού επιπέδου

Αυτή η πτυχή της διαλειτουργικότητας αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι οργανισμοί, όπως οι δημόσιες διοικήσεις σε διάφορα κράτη μέλη, συνεργάζονται για να επιτύχουν τους αμοιβαία συμφωνημένους στόχους τους. Στην πράξη, η οργανωτική διαλειτουργικότητα συνεπάγεται ενοποίηση των επιχειρηματικών διαδικασιών και της σχετικής ανταλλαγής δεδομένων, καθώς και εξεύρεση μέσων για την επισημοποίηση της κοινής δράσης αμοιβαίας συνδρομής και διασυνδεδεμένες επιχειρηματικές διαδικασίες σε συνδυασμό με διασυννοριακή παροχή υπηρεσιών²⁹.

Στο έργο eρSOS καθορίζεται ο τρόπος με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να συνεργάζονται και να ενοποιήσουν τις διαδικασίες τους προκειμένου να εγκαταστήσουν υπηρεσίες ηλ-υγείας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το δίκτυο ηλ-υγείας και η CEF προβλέπουν την εφαρμογή αυτών των αποτελεσμάτων και επομένως αντιμετωπίζουν την επόμενη φάση των διασυννοριακών διαδικασιών ηλ-υγείας.

Έχοντας ως βάση τις εξελίξεις αυτές, η Επιτροπή θα υποστηρίξει, από το 2013 και εξής, συγκεκριμένα μέτρα για περαιτέρω ενοποίηση των διαδικασιών για διασυννοριακή ηλ-υγεία. Θα διατυπώσει προτάσεις σχετικά με οργανωτικά ζητήματα αποβλέποντας στη διευκόλυνση της συνεργασίας στην ΕΕ.

4.3. Αντιμετώπιση νομικών ζητημάτων

Η άρση των νομικών εμποδίων είναι ζωτικής σημασίας για την εγκατάσταση της ηλ-υγείας στην Ευρώπη. Η οδηγία για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των ασθενών στη διασυννοριακή υγειονομική περίθαλψη θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου αυτού, δεδομένου ότι αποσαφηνίζει τα δικαιώματα των ασθενών να λαμβάνουν διασυννοριακή υγειονομική περίθαλψη, συμπεριλαμβανομένης και της περίθαλψης εξ αποστάσεως, μέσω τηλεϊατρικής.

Στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμοσιμότητα του υφιστάμενου ενωσιακού νομικού πλαισίου σε υπηρεσίες τηλεϊατρικής³⁰ διευκρινίζεται η ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ σε θέματα όπως η επιστροφή των εξόδων, η ευθύνη, η

²⁸ Το πρόγραμμα ISA βοηθά τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις με τη δημιουργία αποτελεσματικής διασυννοριακής και διατομεακής ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών και συνεργασίας. Η πλατφόρμα ISA Joinup παρέχει στους επαγγελματίες τη δυνατότητα να ανταλλάξουν λύσεις διαλειτουργικότητας για δημόσιες διοικήσεις και να βρουν στοιχεία σημασιολογικής διαλειτουργικότητας. <https://joinup.ec.europa.eu/>

²⁹ http://ec.europa.eu/isa/documents/isa_annex_ii_eif_en.pdf

³⁰ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0689:FIN:EL:PDF>

αδειοδότηση των επαγγελματιών του τομέα της υγειονομικής περίθαλψης και η προστασία των δεδομένων κατά την παροχή τηλεϊατρικής σε διασυνοριακό επίπεδο.

Από το 2013, η Επιτροπή θα προχωρήσει σε διαβουλεύσεις σχετικά με νομικά θέματα που αφορούν την ηλ-υγεία, στο δίκτυο της ηλ-υγείας και σε άλλα φόρουμ, όπως η ευρωπαϊκή σύμπραξη καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση (EIP AHA), καθώς και διακλαδικές νομικές εργασίες σύνδεσης της ηλ-υγείας με άλλες καινοτομίες βάσει ΤΠΕ· τα πρώτα συμπεράσματα προβλέπονται το 2013-2014.

Επίσης, η Επιτροπή θα προχωρήσει σε διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με καθεστώτα επιστροφής των εξόδων για υπηρεσίες ηλ-υγείας, με βάση κριτήρια αποτελεσματικότητας και απόδοσης.

Το 2013, η Επιτροπή θα δρομολογήσει μια μελέτη στο πλαίσιο του προσεχούς προγράμματος για την υγεία, της περιόδου 2014-2020³¹, με στόχο την εξέταση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά τα συστήματα ηλεκτρονικών μητρώων υγείας, προκειμένου να προβεί σε συστάσεις για το δίκτυο ηλ-υγείας σχετικά με νομικές πτυχές της διαλειτουργικότητας.

Ενδυνάμωση πολιτών και ασθενών: επανεξέταση των κανόνων για την προστασία των δεδομένων

Είναι ουσιώδες να καθιερωθούν διασφαλίσεις, ώστε οι πολίτες να χρησιμοποιούν με εμπιστοσύνη εφαρμογές υγείας και ευζωίας και εν συνεχεία να διασφαλίζεται «η ενσωμάτωση των δεδομένων που παράγονται από τους χρήστες με επίσημα ιατρικά δεδομένα, έτσι ώστε η περίθαλψη μπορεί να είναι πιο ολοκληρωμένη, εξατομικευμένη και χρήσιμη για τους ασθενείς»³².

Η αποτελεσματική προστασία των δεδομένων είναι ζωτικής σημασίας για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στην ηλ-υγεία. Είναι επίσης καίριος παράγοντας για την επιτυχημένη διασυνοριακή εγκατάστασή της, όπου ζωτικής σημασίας είναι η εναρμόνιση των κανόνων σχετικά με τη διασυνοριακή ανταλλαγή δεδομένων υγείας.

Τον Ιανουάριο του 2012, η Επιτροπή ενέκρινε πρόταση κανονισμού που καθορίζει γενικό ενωσιακό πλαίσιο για την προστασία των δεδομένων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των ισχυόντων κανόνων προστασίας των δεδομένων³³ και την ενίσχυση της εναρμόνισής τους³⁴.

Τόσο η έκθεση της ειδικής ομάδας εργασίας για την ηλ-υγεία, όσο και οι απαντήσεις στη δημόσια διαβούλευση για το σχέδιο δράσης για την ηλ-υγεία³⁵ μαρτυρούν έντονο ενδιαφέρον για την ανάλυση της έννοιας της «ιδιοκτησίας» και τον έλεγχο των δεδομένων, παρέχοντας παράλληλα μεγαλύτερη σαφήνεια ως προς τις προϋποθέσεις για πρόσβαση και περαιτέρω χρήση των δεδομένων υγείας για λόγους έρευνας και δημόσιας υγείας και ως προς τη ροή των δεδομένων αυτών σε συστήματα υγείας και πρόνοιας, εφόσον προστατεύονται κατάλληλα.

³¹ http://ec.europa.eu/health/programme/policy/proposal2014_en.htm

³² eHealth Task Force Report (έκθεση της ειδικής ομάδας για την ηλ-υγεία), Μάιος 2012

³³ Πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/document/review2012/com_2012_11_el.pdf

³⁴ Βλ. γνώμη του ΕΕΠΔ σχετικά με τη δέσμη μεταρρυθμίσεων για την προστασία των δεδομένων, παράγραφοι 298 και 299, 7 Μαρτίου 2012: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Consultation/Opinions/2012/12-03-07_EDPS_Reform_package_EN.pdf

³⁵ http://ec.europa.eu/information_society/activities/health/ehealth_ap_consultation/index_en.htm

Θέματα προστασίας δεδομένων πρέπει επίσης να εξεταστούν όσον αφορά τη χρήση υποδομών και υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους³⁶ για επεξεργασία δεδομένων υγείας και ευζωίας.

Οι πρωτοβουλίες ΤΠΕ για ηλ-υγεία και ευζωία πρέπει εξ ορισμού και εκ σχεδιασμού να ενσωματώνουν την αρχή της προστασίας της ιδιωτικότητας, καθώς και να κάνουν χρήση των τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας της ιδιωτικότητας (PET), όπως προβλέπεται στον προτεινόμενο κανονισμό για την προστασία των δεδομένων. Ο τελευταίος περιλαμβάνει νέες αρχές που θα καταστήσουν δυνατή την εγκατάσταση αξιόπιστων εργαλείων π.χ. την αρχή ότι οι ελεγκτές θα είναι υπόλογοι για την επεξεργασία στην οποία θα υποβάλουν τα δεδομένα, θα εκτελούν εκτίμηση των επιπτώσεων όσον αφορά την προστασία των δεδομένων και θα συμμορφώνονται με ενισχυμένες απαιτήσεις ασφάλειας³⁷.

Ανταποκρινόμενη στις συστάσεις της ειδικής ομάδας για την ηλ-υγεία και έπειτα από την έκδοση του προτεινόμενου κανονισμού για την προστασία των δεδομένων, η Επιτροπή θα κάνει χρήση των μηχανισμών που προβλέπονται στον κανονισμό για να εκδώσει κατευθυντήριες οδηγίες ως προς την εφαρμογή της ενωσιακής νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων όσον αφορά υπηρεσίες υγείας.

Αντιμετώπιση της έλλειψης σαφήνειας σχετικά με νομικά και άλλα θέματα όσον αφορά εφαρμογές «κινητής υγείας» («mhealth») και ευζωίας:

Η ανάπτυξη της αγοράς κινητής υγείας και ευζωίας συνοδεύτηκε από ταχεία αύξηση του αριθμού των εφαρμογών λογισμικού για κινητές συσκευές (ή «apps»). Τέτοιες εφαρμογές προσφέρουν δυναμικά πληροφορίες, διαγνωστικά εργαλεία, δυνατότητες «αυτοποσοτικοποίησης», καθώς και νέες παραμέτρους περίθαλψης. Η διάκριση μεταξύ της παραδοσιακής παροχής υπηρεσιών κλινικής φροντίδας από ιατρούς, καθώς και της αυτοδιαχείρισης της περίθαλψης και ευζωίας καθίσταται όλο και περισσότερο ασαφής. Φορείς εκμετάλλευσης δικτύων, προμηθευτές εξοπλισμού, εταιρείες ανάπτυξης λογισμικού και επαγγελματίες στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης επιδιώκουν όλοι σαφήνεια ως προς το ρόλο που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν στην αξιακή αλυσίδα για την κινητή υγεία.

Η Επιτροπή πρότεινε στις 26 Σεπτεμβρίου 2012 δύο κανονισμούς για την ενίσχυση του ευρωπαϊκού ρυθμιστικού πλαισίου ιατροτεχνολογικών προϊόντων και ιατροτεχνολογικών βοηθημάτων που χρησιμοποιούνται στη διάγνωση in vitro. Οι προτάσεις αυτές, που συνοδεύονται από ανακοίνωση για ασφαλή, αποτελεσματικά και καινοτομικά ιατροτεχνολογικά βοηθήματα και βοηθήματα διάγνωσης in vitro προς όφελος ασθενών, καταναλωτών και επαγγελματιών του κλάδου της υγείας, αποσκοπούν στη βελτίωση του επιπέδου προστασίας της υγείας στην ΕΕ και ταυτόχρονα στη βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της προώθησης της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας αυτών των δύο τομέων³⁸.

³⁶ Το υπολογιστικό νέφος είναι ένα μοντέλο για τη διευκόλυνση της πανταχού παρούσας, πρόσφορης, κατά παραγγελία δικτυακής πρόσβασης σε κοινή ομάδα προσαρμοσμένων υπολογιστικών πόρων (π.χ. δίκτυα, διακομιστές, αποθήκευση, εφαρμογές, καθώς και υπηρεσίες) που μπορούν να παρέχονται και να ελευθερώνονται ταχέως με ελάχιστο διαχειριστικό φόρτο ή επέμβαση του παρόχου υπηρεσιών. (για τον ορισμό NIST <http://csre.nist.gov/publications/PubsSPs.html#800-145>)

³⁷ http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/index_en.htm

³⁸ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, και για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/83/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1223/2009, COM (2012) 542 τελικό, διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0542:FIN:EL:PDF>. Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα ιατροτεχνολογικά

Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης το 2012 κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με «αυτοτελές λογισμικό που χρησιμοποιείται στην υγειονομική περίθαλψη εντός του ρυθμιστικού πλαισίου των ιατρικών βοηθημάτων»³⁹ προκειμένου να καθοριστούν τα κριτήρια για την αναγνώριση αυτοτελών λογισμικού ως ιατροτεχνολογικών προϊόντων και την εφαρμογή των κριτηρίων κατάταξης κινδύνου στο εν λόγω λογισμικό.

Δεδομένης της πολυπλοκότητας που προκύπτει, από τις εφαρμογές «mhealth» (κινητή υγεία) και ιδίως «υγεία και ευζωία», απαιτούνται περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με το ισχύον νομικό πλαίσιο σε αυτά τα συγκεκριμένα πεδία. Οι ταχείες εξελίξεις στον τομέα αυτό εγείρουν ερωτήματα σχετικά με τη δυνατότητα εφαρμογής του ισχύοντος πλαισίου, τη χρήση των δεδομένων που συλλέγονται μέσω των εν λόγω εφαρμογών από ιδιώτες και επαγγελματίες στον τομέα της υγείας, καθώς και εάν και πώς θα ενσωματωθούν στα συστήματα υγειονομικής περίθαλψης. Είναι επίσης σημαντικό να εξεταστεί η σαφήνεια των πληροφοριών και η ευχρηστία. Ο στόχος αυτός πρέπει να επιτευχθεί χωρίς υπερβολική κανονιστική ρύθμιση, δεδομένου ότι πρόκειται για νεοεμφανιζόμενη δέσμη τεχνολογιών, με χαμηλότερο κόστος και κινδύνους, αλλά και με μειωμένη κερδοφορία.

Οι προκλήσεις συνίστανται στην εξασφάλιση ότι η αγορά για εφαρμογές υγείας και ευζωίας ανταποκρίνεται στα αιτήματα των πολιτών για ποιότητα και διαφάνεια. Τούτο πρέπει να διευκολύνεται με εύληπτες πληροφορίες υψηλής ποιότητας σχετικά με τη χρήση και τις επιδόσεις των εν λόγω εφαρμογών που εξασφαλίζουν διαλειτουργικότητα μεταξύ των πεδίων της υγείας και της ευζωίας.

Ανταποκρινόμενη στις συστάσεις της ειδικής ομάδας για την ηλ-υγεία, η Επιτροπή προτείνει να εκδώσει έως το 2014 πράσινη βίβλο για τις εφαρμογές κινητής υγείας και υγείας και ευζωίας.

5. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΗΛ-ΥΓΕΙΑ

5.1. Υποστήριξη έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας

Στις βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προτεραιότητες της έρευνας περιλαμβάνονται λύσεις υγείας και ευζωίας για τους πολίτες και τους επαγγελματίες της υγείας, βελτιωμένη ποιότητα περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των χρόνιων ασθενειών, με παράλληλη αύξηση της αυτονομίας, κινητικότητας και ασφάλειας των πολιτών. Ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται στο σχεδιασμό των κινητών τεχνολογιών και εφαρμογών με επίκεντρο τον χρήστη. Θα υπάρξει περαιτέρω επικέντρωση σε τρόπους ανάλυσης και εξόρυξης μεγάλων ποσοτήτων δεδομένων προς όφελος μεμονωμένων πολιτών, ερευνητών, γιατρών, επιχειρήσεων και υπευθύνων για τη λήψη αποφάσεων.

βοηθήματα που χρησιμοποιούνται στη διάγνωση in vitro, COM (2012) 541 τελικό, διαθέσιμο στη διεύθυνση <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0541:FIN:EL:PDF>; Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα "ασφαλών, αποτελεσματικών και καινοτόμων ιατροτεχνολογικά βοηθήματα και ιατροτεχνολογικά βοηθήματα της διάγνωσης in vitro, προς όφελος των ασθενών, των καταναλωτών και των επαγγελματιών του κλάδου της υγείας, COM (2012) 540 τελικό, διαθέσιμο στη διεύθυνση,

³⁹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0541:FIN:EL:PDF>
http://ec.europa.eu/health/medical-devices/files/meddev/2_1_6_ol_en.pdf

Οι μακροπρόθεσμοι ερευνητικοί στόχοι αφορούν θέματα που μπορεί να προωθήσουν συνέργειες μεταξύ συναφών επιστημών και τεχνολογιών, καθώς και να επιταχύνουν ανακαλύψεις στο πεδίο της υγείας και ευζωίας. Περιλαμβάνονται υπολογιστική ιατρική για τη βελτίωση της διαχείρισης ασθενειών, καθώς και για την πρόβλεψη, πρόληψη, διάγνωση και θεραπεία ασθενειών. Η ειδική ομάδα για την ηλ-υγεία συνέστησε τη διάθεση ενωσιακών κονδυλίων για καινοτομία καθοδηγούμενη από τον χρήστη, στήριξη της ταχείας εκπόνησης πρωτοτύπων και διατήρηση χαμηλών ορίων για πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Για να μεγιστοποιηθεί ο αντίκτυπος των μέτρων σε επίπεδο ΕΕ, θα υποστηριχθεί ολόκληρο το φάσμα δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται:

- Συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και άλλες δράσεις που περιλαμβάνουν έρευνα και καινοτομία, καθώς και μεταφορά γνώσεων σε κλινικές δοκιμές και έργα επίδειξης⁴⁰;
- Προ-εμπορικές δημόσιες συμβάσεις και δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας για νέα προϊόντα, δυνατότητα επέκτασης, διαλειτουργικότητα, αποτελεσματικές λύσεις ηλ-υγείας που υποστηρίζονται από καθορισμένα πρότυπα και κοινές κατευθυντήριες γραμμές.

Το στρατηγικό σχέδιο υλοποίησης της σύμπραξης καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση, ΕΙΡ ΑΗΑ (SIP)⁴¹. Διαλαμβάνει επίσης την ανάπτυξη, καθώς και την έρευνα και καινοτομία, της περίθαλψης για γηράσκοντα πληθυσμό, συμπεριλαμβανομένων των λύσεων ηλ-υγείας. Στόχος είναι να δοθεί στους πολίτες δυνατότητα ανεξάρτητης διαβίωσης για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με καλύτερη υγεία, να καταστεί βιωσιμότερο το κόστος της περίθαλψης, να διευρυνθεί η αγορά για καινοτομικά προϊόντα και υπηρεσίες και να αυξηθεί η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Το πρόγραμμα «Ορίζοντας 2020» και το επόμενο πρόγραμμα για την υγεία, της περιόδου 2014-2020, θα συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της ΕΙΡ ΑΗΑ.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 2014-2020, η έρευνα και καινοτομία θα υποστηριχθούν στο τμήμα «υγεία, δημογραφική αλλαγή και ευζωία» του προγράμματος Ορίζοντας 2020, στα εξής πεδία:

- πλαίσιο ΤΠΕ και υπολογιστικών επιστημών και τεχνολογίας για ψηφιακή, εξατομικευμένη και προγνωστική ιατρική, συμπεριλαμβανομένης της προηγμένης μοντελοποίησης και προσομοίωσης⁴².
- καινοτομικά μέσα, εργαλεία και μέθοδοι για την αξιοποίηση των δεδομένων και προηγμένη ανάλυση, διάγνωση και λήψη αποφάσεων
- νέα ψηφιακά μέσα επικοινωνίας, διαδικτυακές και κινητές τεχνολογίες και εφαρμογές, καθώς και ψηφιακά μέσα που ενσωματώνουν συστήματα υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής μέριμνας και υποστηρίζουν την προαγωγή της υγείας και της πρόληψης
- συστήματα και υπηρεσίες ηλ-υγείας με ισχυρή συμμετοχή των χρηστών, με έμφαση σε θέματα διαλειτουργικότητας και ενσωμάτωση των αναδυόμενων τεχνολογιών με

⁴⁰ Έργα που προορίζονται για την απόδειξη της βιωσιμότητας νέων τεχνολογιών, οι οποίες προσφέρουν πιθανά οικονομικά πλεονεκτήματα, αλλά δεν μπορούν να καταστούν άμεσα εμπορεύσιμες ή για να τονωθεί η αφομοίωση καινοτομικών υπηρεσιών ή προϊόντων μέσω τεκμηρίωσης του δυνητικού αντίκτυπου και της τεχνικής, οργανωτικής ή νομικής σκοπιμότητας των επιχειρησιακών πιλοτικών υπηρεσιών με βάση την υιοθέτηση ολοκληρωμένων εργασιών Ε&Α ή υπηρεσιών πρωτοτύπου που έχουν ήδη υποβληθεί σε δοκιμές.

⁴¹ http://ec.europa.eu/research/innovation-union/index_en.cfm?section=active-healthy-ageing&pg=implementation-plan

⁴² Εικονική ανθρώπινη φυσιολογία http://ec.europa.eu/information_society/activities/health/research/fp7vph/index_en.htm

επίκεντρο τον ασθενή για οικονομικά αποδοτική υγειονομική περίθαλψη.

Από το 2012, η Επιτροπή ενθαρρύνει τη συμμετοχή των κρατών μελών στην EIP ΑΗΑ ώστε να βοηθηθούν να εκπονήσουν και να ανταλλάξουν τις οικείες εθνικές (ή και περιφερειακές) στρατηγικές ηλ-υγείας, συνεκτιμώντας διεθνείς συστάσεις, με την εφαρμογή ελπιδοφόρων λύσεων για την ενεργό και υγιή γήρανση σε ευρύτερη κλίμακα⁴³.

5.2. Στήριξη της ανάπτυξης ανταγωνιστικής αγοράς ηλ-υγείας

Η εξασφάλιση των κατάλληλων νομικών όρων και συνθηκών της αγοράς ώστε οι επιχειρηματίες να αναπτύσσουν προϊόντα και υπηρεσίες στα πεδία της ηλ-υγείας και ευζωίας είναι σημαντική για την υποστήριξη της ανάπτυξης της αγοράς στο εν λόγω πεδίο. Η Επιτροπή θα υποστηρίξει, αρχής γενομένης από το 7ο ΠΠ, μηχανισμούς όπως η δικτύωση ΜΜΕ, η εβδομάδα ηλ-υγείας, και μελέτες διαμόρφωσης επιχειρηματικών μοντέλων, για τη διευκόλυνση στενότερης συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερόμενων φορέων, ερευνητικών οργανισμών, του κλάδου και των αρμοδίων για την εφαρμογή των εργαλείων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ώστε να καταστεί δυνατή η ταχύτερη και ευρύτερη αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην αγορά. Η Επιτροπή θα στηρίξει τη δικτύωση των ευρωπαϊκών εκκολαπηριών επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας που θα παρέχουν νομικές και άλλες συμβουλές και κατάρτιση σε νεοσύστατες επιχειρήσεις ηλ-υγείας.

Μ Από το 2013 έως το 2020, η Επιτροπή θα υποστηρίξει δράσεις για τη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς για τους επιχειρηματίες που αναπτύσσουν προϊόντα και υπηρεσίες στα πεδία της ηλ-υγείας και των ΤΠΕ για ευζωία.

6. ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΑΦΟΜΟΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΕΞΑΠΛΩΣΗΣ ΤΗΣ ΗΛ-ΥΓΕΙΑΣ

6.1. Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη»

Μεταξύ άλλων, η διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» (CEF)⁴⁴ έχει ως στόχο να διευκολύνει την εγκατάσταση διασυνοριακών διαλειτουργικών υπηρεσιών ΤΠΕ γενικού συμφέροντος, όπως η ηλ-υγεία, με την εξάλειψη των εμποδίων που συνιστούν το υψηλό αρχικό επενδυτικό κόστος και οι κίνδυνοι που συνδέονται με την εγκατάσταση αυτή. Τα αποτελέσματα του ευρείας κλίμακας πιλοτικού έργου epSOS⁴⁵ (που λήγει το 2013) και άλλων έργων και μελετών, θα προσαρμοστούν και θα προωθηθούν στο πλαίσιο της CEF.

Η εμπειρία του έργου epSOS έδειξε ότι η επαφή κρατών μελών για την κατασκευή και την εγκατάσταση διαλειτουργικών φυσικών και πληροφοριακών υποδομών συμβάλλει επίσης στην εγκατάσταση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Έως το τέλος του 2013, η Επιτροπή θα εκπονήσει το σχέδιο διακυβέρνησης για ευρείας κλίμακας εγκατάσταση διαλειτουργικών υπηρεσιών ηλ-υγείας στο πλαίσιο του CEF 2014 – 2020, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις του δικτύου ηλ-υγείας.

⁴³ Εργαλειοθήκη εθνικής στρατηγικής για την ηλ-υγεία. Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας και Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών 2012. http://www.itu.int/dms_pub/itu-d/opb/str/D-STR-E_HEALTH.05-2012-PDF-E.pdf

⁴⁴ http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/speeches-statements/pdf/20111019_2_en.pdf

⁴⁵ www.epsos.eu

6.2. Πολιτική συνοχής

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), στο πλαίσιο της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού (2007-2013) παρέχει περίπου 15 δισεκατομμύρια ευρώ για προτεραιότητες ΤΠΕ (ή 4,4% των συνολικών κονδυλίων για την πολιτική συνοχής) ώστε να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε βασικές ευρυζωνικές συνδέσεις (2,3 δισεκατομμύρια ευρώ) και τις σχετικές εφαρμογές και υπηρεσίες ΤΠΕ για πολίτες και ΜΜΕ (12,7 δισεκατομμύρια EUR), για τα 27 κράτη μέλη. Στα «Στοιχεία για κοινό στρατηγικό πλαίσιο 2014 έως 2020»⁴⁶ καθορίζονται διάφορες βασικές δράσεις για το ΕΤΠΑ, που συμβάλλουν στην ευρύτερη χρήση των υπηρεσιών ηλ-υγείας, όπως για την εγκατάσταση καινοτομικών εφαρμογών ΤΠΕ που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση κοινωνικών προκλήσεων και ευκαιριών, όπως η ηλ-υγεία, ο εκσυγχρονισμός, ο διαρθρωτικός μετασχηματισμός και η βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας (ιδίως ενοποιημένη υγειονομική και κοινωνική μέριμνα), με αποτέλεσμα μετρήσιμες βελτιώσεις των αποτελεσμάτων στον τομέα της υγείας, στα οποία περιλαμβάνονται και μέτρα για την ηλ-υγεία. Καθορίζονται επίσης βασικές δράσεις για τη μείωση των ανισοτήτων στον τομέα της υγείας, με στόχο τη βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων ομάδων στις υπηρεσίες. Η ΕΙΡ ΑΗΑ παρέχει ένα στρατηγικό σχέδιο για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση της εγκατάστασης καινοτομιών, συμπεριλαμβανομένης της ηλ-υγείας για ενεργό και υγιή γήρανση.

Κατά την περίοδο 2013-2020, η Επιτροπή θα προωθήσει την CEF και το ΕΤΠΑ για ευρείας κλίμακας εγκατάσταση καινοτομικών εργαλείων, τη δυνατότητα αναπαραγωγής ορθών πρακτικών και υπηρεσιών για την υγεία, τη γήρανση και την ευζωία, με ιδιαίτερη προσοχή στην βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης στις υπηρεσίες.

6.3. Δεξιότητες και γραμματισμός σε θέματα ψηφιακής υγείας

Το δικαίωμα επιλογής των ασθενών και ο γραμματισμός σε θέματα ψηφιακής υγείας αποτελούν, αφενός, ουσιώδη στοιχεία για την επιτυχή εγκατάσταση της ηλ-υγείας. Αφετέρου, η ηλ-υγεία διευκολύνει τους ασθενείς να διαχειριστούν τις δικές τους παθήσεις ή τους υγιείς πολίτες να επωφεληθούν από τα μέτρα πρόληψης. Ωστόσο, ένα σημαντικό εμπόδιο έγκειται στην ελλιπή ευαισθητοποίηση όσον αφορά τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις της ηλ-υγείας για τους χρήστες (πολίτες, ασθενείς, επαγγελματίες του κλάδου της υγείας και της κοινωνικής μέριμνας)⁴⁷.

Από το 2013, αρχής γενομένης από το πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας και στη συνέχεια στο πλαίσιο του προγράμματος Ορίζοντας 2020, η Επιτροπή θα υποστηρίξει δραστηριότητες με στόχο την αύξηση του ψηφιακού γραμματισμού των πολιτών για την υγεία. Για τους επαγγελματίες (επαγγέλματα υγείας και επιστημονική κοινότητα) θα δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών τεκμηριωμένης κλινικής πρακτικής για υπηρεσίες τηλεϊατρικής, ιδίως για νοσηλευτές και κοινωνικούς λειτουργούς.

6.4. Μέτρηση της προστιθέμενης αξίας

Είναι σημαντικό να μετρηθεί και να αξιολογηθεί η προστιθέμενη αξία των καινοτομικών προϊόντων και υπηρεσιών ηλ-υγείας ώστε να επιτευχθεί ευρύτερα η εγκατάσταση τεκμηριωμένης ηλ-υγείας και η δημιουργία ανταγωνιστικού περιβάλλοντος για λύσεις ηλ-

⁴⁶ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD (2012) 61 της 14.3.2012

⁴⁷ Βλ. επισκόπηση στοιχείων στο υπηρεσιακό έγγραφο εργασίας που συνοδεύει το σχέδιο δράσης για την ηλ-υγεία και τις απαντήσεις στη διαβούλευση του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική υγεία http://ec.europa.eu/information_society/activities/health/docs/policy/ehap2012public-consult-report.pdf

υγείας. Η στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών για την αξιολόγηση των τεχνολογιών υγείας (ΗΤΑ), στο πλαίσιο της οδηγίας για τα δικαιώματα των ασθενών στη διασυννοριακή υγειονομική περίθαλψη και της ΕΙΡ ΑΗΑ θα συμβάλει στη βελτίωση των μεθοδολογιών αξιολόγησης και ανταλλαγής κλινικών ευρημάτων όσον αφορά τεχνολογίες και υπηρεσίες ηλεκτρονικής υγείας.

Από το 2014, θα διατίθενται δέσμες κοινών δεικτών για τη μέτρηση της προστιθέμενης αξίας και το όφελος των λύσεων ηλ-υγείας, με βάση εργασίες που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κατά την περίοδο 2013-2016, η Επιτροπή θα αξιολογήσει τα οφέλη ως προς το κόστος, την παραγωγικότητα και τα επιχειρηματικά μοντέλα, ιδίως μέσω της αξιολόγησης των τεχνολογιών υγείας (ΗΤΑ).

7. ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛ-ΥΓΕΙΑ ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.

Ο ΠΟΥ, ο ΟΟΣΑ και άλλοι διεθνείς οργανισμοί έχουν υπογραμμίσει τη σημασία μιας παγκόσμια συντονισμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων ζητημάτων που αφορούν την ηλ-υγεία. Πρόσφατες πρωτοβουλίες⁴⁸ έχουν περιγράψει τις προκλήσεις της διαλειτουργικότητας και συγκεκριμένα της χρήσης κοινής ορολογίας σε διεθνές επίπεδο ως βασικών στοιχείων για την ανάπτυξη της αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ υπέγραψε το 2010 μνημόνιο συμφωνίας με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σχετικά με τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων ηλ-υγείας και των δεξιοτήτων.

Από το 2013, η Επιτροπή θα εντείνει τις εργασίες της σχετικά με τη συλλογή στοιχείων και τη συγκριτική αποτίμηση δραστηριοτήτων στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μαζί με σχετικούς εθνικούς και διεθνείς φορείς για τη συμπερίληψη ειδικότερων δεικτών ηλ-υγείας και θα προχωρήσει σε εκτίμηση του αντίκτυπου και της οικονομικής αξίας της υλοποίησης της ηλ-υγείας.

Από το 2013, η Επιτροπή θα προωθήσει συζητήσεις πολιτικής σχετικά με την ηλ-υγεία σε παγκόσμιο επίπεδο, ώστε να ενθαρρυνθεί η διαλειτουργικότητα, η χρήση διεθνών προτύπων, η ανάπτυξη δεξιοτήτων ΤΠΕ, η σύγκριση στοιχείων για την αποτελεσματικότητα της ηλ-υγείας και η προώθηση οικοσυστημάτων καινοτομίας στην ηλ-υγεία.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα συστήματα υγείας στην ΕΕ δέχονται σοβαρές δημοσιονομικές πιέσεις, έχοντας ταυτόχρονα να ανταποκριθούν στις προκλήσεις της γήρανσης του πληθυσμού, τις αυξανόμενες προσδοκίες των πολιτών και την κινητικότητα των ασθενών και των επαγγελματιών του κλάδου. Η καλλιέργεια πνεύματος καινοτομίας στον τομέα της ηλ-υγείας στην Ευρώπη αποτελεί το καλύτερο μέσο προόδου για να εξασφαλιστεί καλύτερη υγεία και καλύτερη και ασφαλέστερη περίθαλψη για τους πολίτες της ΕΕ, μεγαλύτερη διαφάνεια και επιλογή, πιο ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, αποτελεσματικότερα και βιωσιμότερα συστήματα υγείας και περίθαλψης, καλύτερες και ταχύτερα ανταποκρινόμενες δημόσιες

⁴⁸ http://ec.europa.eu/information_society/activities/health/docs/publications/2009/2009semantic-health-report.pdf and <http://www.semantichealthnet.eu/>

διοικήσεις, νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και ανταγωνιστικότερη ευρωπαϊκή οικονομία που μπορεί να επωφεληθεί από το διεθνές εμπόριο στην ηλ-υγεία.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου δράσης και θα υποβάλει έκθεση σχετικά με την πρόοδο που πραγματοποιήθηκε και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν.